

N:o 51.

Af herr **O. Persson** i Killebäckstorp, *angående ändrad lydelse af 15 kap. 2 § rättegångsbalken.*

I en vid nästföregående års riksdag väckt motion hemställde jag, under erinran om stadgandet i 15 kap. 2 § rättegångsbalken, att »de, som för andra må tala och svara, skola vara oberyktade, ärlige, redlige och förståndige män», att Riksdagen för sin del behagade besluta sådan ändring af nämnda §, att hinder ej måtte i lagens ordalydelse finnas därför, att jemväl qvinna, som besutte de i lagrummet omförmälda egenskaper, kunde för andra tala och svara. Sedan lagutskottet i sitt utlåtande n:o 31 afstyrkt den ifrågasatta ändringen, blef utskottets förslag utan diskussion af Första Kammaren bifallet, hvaremot Andra Kammaren med stor majoritet biföll min i motionen gjorda framställning. Utskottet förmenade, att lagbestämmelsen, sådan den nu är affattad, icke utgjorde ovilkorligt hinder för qvinna att begagnas såsom rättegångsombud, då uttrycket »man» här liksom på flera andra ställen i 1734 års lag begagnades liktydigt med »person»; och fann utskottet stöd för rättigheten af sin tolkning i det förhållande, att genom en *förklaring*, men ej genom *lagförändring* meddelats, att lagens stadgande i 16 kap. 1 § ärfdabalken, att testamente skulle bevitnas af tvenne gode män, icke innefattade någon med afseende å bevisning om testamente gjord inskränkning i lagens allmänna bud, att qvinna finge ej mindre än man vittne bära. Jag finner tvärtom, att den omständigheten,

att en förklaring ansetts erforderlig i omförmälda fall, gifver stöd deråt, att ifrågavarande stadgande icke kan annorlunda tolkas, än att endast män af lagen godkännas såsom rättegångsombud. Skulle uttrycket »man» i allmänhet användas liktydigt med »person», hade någon förklaring ej behöfts, men att man kunnat i detta fall nöja sig med en förklaring har tydligen varit beroende deraf, att man kunnat hänvisa till det allmänna stadgandet om qvinnas vittnesgiltighet. Då nu sådant allmänt stadgande, som kan på förevarande fall tillämpas, ej förefinnes, måste, derest kvinna skall anses skicklig såsom rättegångsombud, en lagförändring vidtagas.

I min föregående motion har jag angifvit syftet med den ifrågasatta lagförändringen, nemligen vinnande af enighet i rättskipningen. Ehuru, såsom jag erfarit, flera domare finnas, som i likhet med lagutskottet finna stadgandet, att rättegångsombud skall vara man, ej vara hinder för kvinna att brukas som sådant ombud, finnas dock andra, som tolka lagrummet i fråga efter ordalydelsen, hvilken tolkning i allt, som afser rättegångsform, enligt min åsigt är den rigtiga. Vid motionens behandling i kammaren framdrog jag bevis om olika tolkningar och, som till min kännedom kommit, har jemväl efter senaste riksdagen förekommit, att kvinna såsom sådan vägrats att föra andras talan inför rätta.

På grund af hvad jag nu anfört får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen behagade för sin del besluta, att första punkten af 15 kap. 2 § rättegångsbalken erhåller följande förändrade lydelse:

»De, som för andra må tala och svara, skola vara oberyktade, ärlige, redlige och förståndige.»

Stockholm den 26 januari 1897.

Olof Persson.

Killebäckstorp.
